

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

НЕЗАБРАВИМО ПРЕЖИВЯВАНЕ

Вълнуващи мигове с изкуството
на унгарските симфонии

Още първите мигове, в които диригентът Дьорд Лехел отключи магията на музиката, ни грабнаха и прене соха в един възвишен, чист и по човешки прост, с неподправена красота свят. Един свят, в който естетическите категории са напълнени със съдържание и носят своето императивно въздействие. Под пръстите на симфонистите на Унгарското радио и те левизия с неподозирана лекота и винаги явна стилова характеристика се раздаха едно след друго произведенията на тоновите майстори — осезаеми, реални, въздействащи!

Бетховеновата Първа симфония беше доминантата в извявата на диригент и оркестър. С пестелизи, но винаги верни и точни движения Дьорд Лехел пресътвори симфонията, като осъществи изрядно Бетховеновото „алегро кон брио“, „хайдновското анданте кантабиле“ и почти „моцартовското“ по стил „рон-

до“, където жизнерадостното светуещане на младия Бетховен беше постигнато със за безекителна простота на музикалния изказ, така съпричастни на оптимизма на нашето време.

Младият възпитаник на Будапещенската академия и специализант в Ленинградската консерватория, цигуларят Андраш Кийш ни пренесе в чудната атмосфера на големия съръцевед Чайковски. Без да се стреми да блесне във виртуозните пасажки на Концерт за цигулка и оркестър, Андраш Кийш ни поднесе едно изпълнение в подчертано лиричен план, в изящен, интимно опоегизиран аспект. Лишени от сантиментализъм, с мек, топъл и въздействащ леещ се тон сякаш бяха споделени със слушателите съкровени мисли на композитора в прочутата канцонета. Като единно дишащ организъм музикараха диригент, солист и оркестър.

Но колко голям, всеобхва-

тен и безпроблемен е диапазонът на оркестъра и неговия диригент можахме да се уверим от изпълнението на произведенията на Равел (Сюита из „Дафнис и Хлое“) и Дебюси „Две ноктюрни“, и почти автентичната реализация на българските творби от Васил Казанджиев и Димитър Христов. А пристрастността и колоритната характеристика, с която бяха извършени унгарските произведения от Еркел, Кодай и съвременния Дюрко, могат да ни послужат като добър урок по патриотизъм.

Сигурен съм, че в съзнанието на развълнуваните и покорени от голямото изкуство на унгарските симфонични слушатели ще продължават да звучат чудесната релефна и сочна оркестрова тъкан, изиящите соли на дървените духови (Бетховен, Чайковски), пеещите валдхорни (Чайковски), фантастичният флейтист и изумително верните по интонация тропети, както и опреничият влетката в тъканта на оркестъра ритмична секция на ударните (Равел, Кодай, Еркел), благородният блясък на медните инструменти и винаги звучното и разнообразно (от най-изящното пианисимо до големите кулминации) присъствие на струнна група — всички водени вено и не принудено от забележителния музикант, диригента Дьорд Лехел.

Дано срещите ни с изкуството на унгарските симфонии не останат единствени на този фестивал, защото тяхното участие наистина помогна да бъде той убедителна демонстрация на големите достижения в симфоничното музикално изкуство.

Божидар ГАТЕВ